

שְׁלָה לְמִי שְׁעוֹבֵר עַל הַמְצוּוֹת, וְיָמִי בָרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִי־הוּא שֹׁנֵתָנָה לְיִשְׂרָאֵל - אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה, דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

שָׂאֵם אָדָם לֹא מִפִּיר אֶת אוֹתוֹ שֶׁנִּתְּן לוֹ תּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְרָהּ, אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵינוּ, וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

מִשּׁוֹם שֶׁתּוֹרָה, שֶׁהִיא תְּרִי"א, מִשְׁתִּי דְרָגוֹת נִתְּנָה, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, שֶׁמִּשְׁם שְׁתֵּי מְצוּוֹת - אֲהַבֵּת חֵסֵד וְיִרְאַת גְּבוּרָה, שֶׁהִיא יִרְאָה, שֶׁבָּהֶם הִשְׁתַּלְּמוּ תְּרִי"ג מְצוּוֹת. וּמִשּׁוֹם שֶׁכָּל הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צִדִּים נִתְּנוּ, פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵינוּ וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאֵם תֹּאמַר, הֲרִי חֵסֵד וּגְבוּרָה, שֶׁמִּשְׁם מַלְכוּת, הִיא אֲהַבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים גְּדוֹלָה תּוֹרָה שֶׁמְבִיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשֶׂה, שֶׁמִּכַּאֵן מִשְׁמַע, שֶׁכָּל הַקּוּדֵם יִרְאֵתוֹ לְחֻכְמָתוֹ, חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְּמָת? אֲלֵא הַכֹּל אִמֵּת. תִּפְאַרֵת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שֶׁהוּא הֵיךְ אָדָם ה"א שְׁלֵמֻטָה, שֶׁבְּאֵרוֹ עָלָיו שֶׁהִיךְ רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וְלָכֵן פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבִרְאֵת, שֶׁנֹּאמַר עָלֵיהֶם אָדָם אִתָּם. אֵף כִּי תִפְאַרֵת, שֶׁהוּא יְהו"ה, הוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה, שֶׁהִיא חֲכָמָה עָלְיוֹנָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, שֶׁהִיא י" מִן אֲדֻנִי, חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה, יִרְאַת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וְלָכֵן נֹאמַר בְּהַ אֵשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ. אֵשֶׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

דִּילָהּ לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא דְּבָרָא אוֹרִייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אֵיךְ דְּחִיל לֵיהּ וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה בְּנוֹ (ר"ה א כח ט) דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

דְּאִי בַר נֶשׁ לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לֵיהּ אוֹרִייתָא, וּמִנֵּי לֵיהּ לְנִטְרָא לָהּ, אֵיךְ דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ, וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

בְּגִין דְּאוֹרִייתָא דְּאִיהִי תְּרִי"א מִתְרִין דְּרָגִין אֲתִיהִיבֵת, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהַבֵּת חֵסֵד וּדְחִילוֹ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי יִרְאָה, דְּכִהוֹן אֲשַׁתְּלִימוֹ תְּרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין דְּכָל אוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סְטְרִין אֲתִיהִיבֵת, אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֵסֵד גְּבוּרָה דְּמִתְמָן מַלְכוּת אִיהִי אֲהַבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ גְּדוֹלָה תּוֹרָה שֶׁמְבִיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשֶׂה, דְּמִהַכָּא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוּדֵם יִרְאֵתוֹ לְחֻכְמָתוֹ חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְּמָת, אֲלֵא כֹּלָא קְשׁוּט, תִּפְאַרֵת אֲתִקְרִי אָדָם, פְּגוּוֹנָא דִּילֵיהּ הוּא אָדָם ה"א דְּלִתְתָא, דְּאוּקְמוּהוּ עָלֵיהּ דְּהוּה רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבִרְאֵת, דְּאִתְמַר עָלְיֵיהּ אָדָם אִתָּם, אוּף הַכִּי תִפְאַרֵת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה דְּאִיהוּ י" מִן אֲדֻנִי, חֲכָמָה תַּתָּא, יִרְאַת יי', מַלְכוּת דִּילֵיהּ.

וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּהַ אֵשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ, אִתְתָא אִית לָהּ לְאִקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאִתְמַר בְּהַ אֵשֶׁה יִרְאַת יי'